MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 49: Tropy biograficzne

Tematyka

Program dotyczy omówienia warsztatu pracy historyków biografów. Dyskutanci zwracają uwagę na zasady, jakimi należy się kierować przy opracowywaniu biografii postaci historycznych oraz wskazują na pułapki jakie mogą czekać na biografów podczas pracy.

!

Wykorzystaj w przygotowaniu swoich wykładów lub lekcji szkolnych poniższe propozycje oraz program:

- cały odcinek: https://youtu.be/IxxofC1WbeI
- zwiastun programu: https://youtube.com/shorts/3kkG7BDM5_c?feature=share

Zagadnienia wstępne

Sugeruje się rozpoczęcie bloku zajęć od swobodnej prowokacyjnej dyskusji na temat – jaką współcześnie wartość daje nam poznawanie historii?

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 49: Tropy biograficzne

Część 1/3:
Kogo do biografii

Emisja pierwszej części programu: **(0:18–12:00)**

Pytania i zagadnienia do dyskusji

1. Kto to był Stanisław Grzegorzewski?
2. Kim byli Żuawi Śmierci i z jakim okresem historii Polski się kojarzą?
3. Kim był Jan Kędzior?
4. Jaki sens ma zgłębianie biografii postaci historycznych? Co to nam daje jako społeczeństwu?
5. Czym powinna się charakteryzować biografistyka?

[1]

Żuawi śmierci

[2]

Jan Kędzior

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

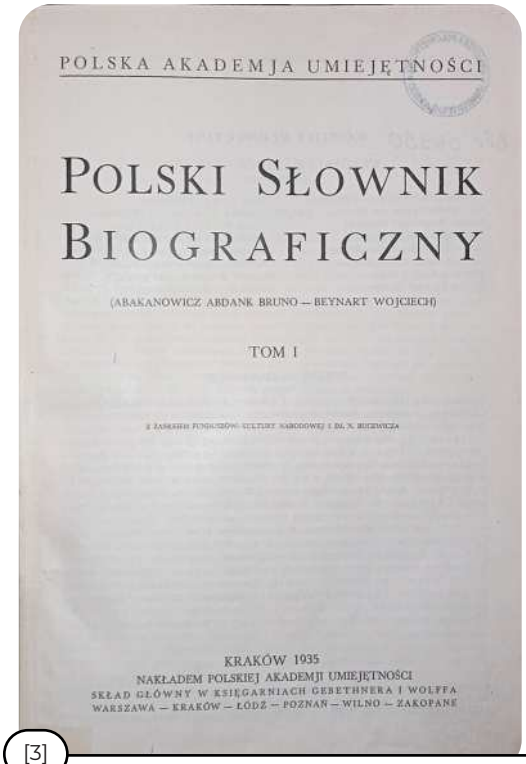
Odcinek 49: Tropy biograficzne

Część 2/3:
Od ogółu do szczegółu

Emisja drugiej części programu:
(12:00–23:03)

Zagadnienia do dyskusji i pytania:

6. Co to jest Polski Słownik Biograficzny i jakie znaczenie ma on dla historyków polskich?
7. Co to jest *Polona* i w jaki sposób może być przydatna w pracy historyka czy historyka biografa?
8. Jakie źródła mogą być pomocne w pracy biografa piszącego biografię?
9. Jaka może być rola potomków w zgłębianiu losów i biografii swych przodków? Czy podejście takich osób może się różnić od podejścia zawodowych, postronnych historyków?
10. Na jakie trudności może napotkać historyk biograf w swej pracy?

POLSKA AKADEMJA UMIEJĘTNOŚCI

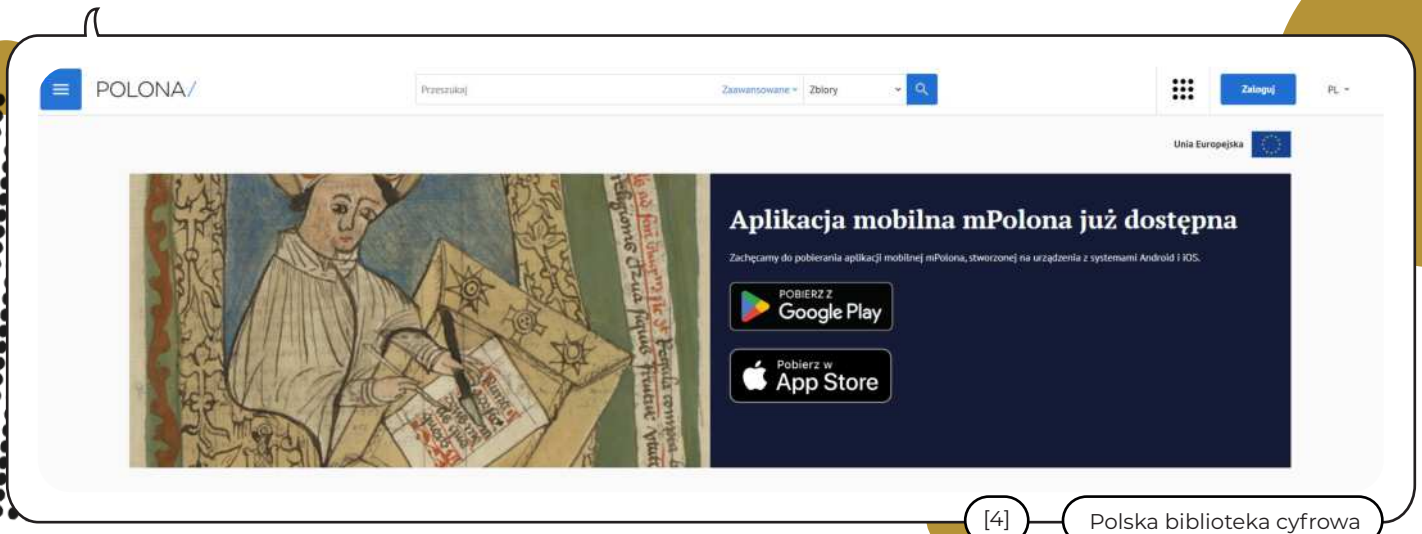
POLSKI SŁOWNIK BIOGRAFICZNY

(ABAKANOWICZ ABDANK BRUNO — BEYNART WOJCIECH)

TOM I

KRAKÓW 1935
NAKŁADEM POLSKIEJ AKADEMJI UMIEJĘTNOŚCI
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNIACH GEBETHNERA I WOLFFA
WARSZAWA — KRAKÓW — ŁÓDŹ — POZNAŃ — WILNO — ZAKOPANE

[3] Strona tytułowa I tomu „Polskiego Słownika Biograficznego", 1935

[4] Polska biblioteka cyfrowa

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 49: Tropy biograficzne

Część 3/3:
Narzędzia i instytucje

Emisja trzeciej części programu: **(23:03–35:11)**

Zagadnienia do dyskusji i pytania:

11. Gdzie biografowie mogą szukać informacji? Jakimi przydatnymi narzędziami mogą dysponować współcześnie?

12. *Panteon Górnośląski w Katowicach* – co to za instytucja?

13. Jak w pracy historyka mogą zostać wykorzystane takie media jak chociażby Facebook?

14. Czym jest serwis *Genetyka* i jak może być on wykorzystany w pracy historyka biografa?

15. Jak cyfryzacja wpływa i może wpływać na warsztat pracy biografa?

Geneteka, Genealogiczna kartoteka [5]

Podsumowanie

1. Słownik postaci i terminów:

Stanisław Grzegorzewski – żyjący w latach 1842–1903 oficer powstania styczniowego, członek formacji Żuawi Śmierci oraz autor publikacji *Wspomnienia osobiste z Powstania 1863 roku*.

Jan Kędzior – żyjący w latach 1880–1955 śląski działacz społeczny oraz polityk – poseł na Sejm Śląski oraz senator II RP. Związany z ruchem chadeckim.

Żuawi Śmierci – formacja wojskowa funkcjonująca przez kilka miesięcy w okresie Powstania Styczniowego. Założona przez François de Rochebrune'a w lutym 1863 roku i wzorowana na francuskich formacjach żuawów. Polscy żuawi śmierci posiadali charakterystyczne umundurowanie, na które składała się czarna kamizelka z naszytym dużym białym krzyżem oraz biało-czerwony fez.

Polona – polska biblioteka cyfrowa podlegająca Bibliotece Narodowej. Zawiera miliony obiektów przeszukiwalnych i prezentowanych w kolekcjach. Stanowi ogromny zbiór materiałów w niemałej części należących do domeny publicznej.

Panteon Górnośląski w Katowicach – instytucja kultury, której celem jest pokazanie kulturowo-społecznego bogactwa ziemi śląskiej, jako cennej cząstki Rzeczypospolitej. Koncepcja wystawy opiera się na ukazaniu historii ostatnich ponad stu lat Śląska, poprzez przybliżenie postaci istotnych dla regionu: powstańców śląskich, ofiar totalitaryzmów, ludzi Kościoła oraz wybitnych przedstawicieli nauki, kultury i sportu.

2. Cele dydaktyczne:

- Poszerzenie wiedzy dotyczącej warsztatu pracy historyków (odniesienie do PRK P6S_WG)
- Zwrócenie uwagi na rolę jednostek w historii (odniesienie do PRK P6S_WK)

3. Sugerowana literatura uzupełniająca:

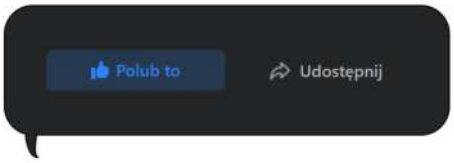
K. Kartasiński, *Odszukaj dziadka w...*, Wydawnictwo Pomost 2019

Biografistyka we współczesnych badaniach historycznych. Teoria i praktyka, red. J. Kolbuszewska, R. Stobiecki, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2017

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Odcinek 49: Tropy biograficzne

Korzystając z materiałów, nie zapomnij o subskrypcji kanału „**Historia dzieje się!**” na Youtube:
https://www.youtube.com/@historiadziejesie2380
(obok przycisku „subskrybuj” naciśnij też dzwoneczek, by dostawać informacje o nowych odcinkach)

Prosimy – zalajkuj profil Facebookowy „**Historia dzieje się!**” i daj znać innym, jeśli program Ci się podobał (udostępnij):
https://www.facebook.com/Historiadziejesie

Materiały dydaktyczne opracował: dr Konrad Oświecimski
Opracowanie graficzne: Joanna Zawadzka

Publikacja sfinansowana ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa” nr projektu NdS/537149/2021/2022, kwota finansowania 873 080 zł (całkowita wartość projektu).

zespół kierujący projektu:
dr Paweł Nowakowski
dr Łukasz Burkiewicz
dr Konrad Oświecimski
mgr Tomasz Konturek

Fundacja Ignatianum

Wykorzystane materiały ilustracyjne:

[1] Żuawi śmierci, https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%BBuawi_%C5%9Bmierci#/media/Plik:January_Uprising_participants_at_%C5%9Awi%C4%99ty_Krzy%C5%BC_1863.PNG ·· str. 2

[2] Jan Kędzior, https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_K%C4%99dzior#/media/Plik:Jan_K%C4%99dzior_in_color_(1a).jpg ····· str. 2

[3] Strona tytułowa I tomu „Polskiego Słownika Biograficznego", 1935, https://pl.wikipedia.org/wiki/Polski_S%C5%82ownik_Biograficzny#/media/Plik:Polski_S%C5%82ownik_Biograficzny_1935.jpg ····· str. 3

[4] Polska biblioteka cyfrowa, zrzut ekranu, https://polona.pl (fair use) ····· str. 3

[5] Geneteka, Genealogiczna kartoteka, https://geneteka.genealodzy.pl/ (fair use) ····· str. 4